

Neda Benk. Lina Ber. Kaliopa Dispirouska Andrej. Stenka Kruwan  
Polutnik. **Marjetica Potrč.**  
Eta Sadar Breznik. Metja Sitar. Judita Skalar. Jelka Šolmajer.



## Marjetica Potrč

Ljubljana, 1953

Arhitektka Marjetica Potrč je mednarodno uveljavljena umetnica. V svojem delu se ukvarja z vprašanji družbenega prostora, infrastrukture in naravnih virov. Njeno delo je usmerjeno v opolnomočenje posameznika in skupnosti, znotraj katere posameznik deluje, in obratno. Marjetica Potrč je najprej študirala arhitekturo na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo in študij uspešno zaključila leta 1978 pod mentorstvom prof. Janeza Koželja. Sledil je študij kiparstva na Akademiji za likovno umetnost, ki ga je zaključila leta 1986, opravila pa je tudi kiparsko specialko pod mentorstvom profesorja Luja Vodopivca.

Je umetnica svetovnega merila, kar je leta 2011 potrdil tudi ameriški tednik Newsweek, ko jo je uvrstil med deset najpomembnejših sodobnih svetovnih umetnikov. Njena dela obsegajo risbe, arhitekturne študijske primere in javne skupnostne projekte in so na ogled med drugim v javnih zbirkah muzejev Moderne galerije v Ljubljani, Nationalgalerie v Berlinu, MoMA ter Guggenheim v New Yorku. Bila je profesorica na Univerzi za likovno umetnost HfBK v Hamburgu, izredna profesorica na Oddelku za oblikovanje Likovne akademije Univerze v Ljubljani ter gostujoča predavateljica na Inštitutu za tehnologijo v Massachusettsu – MIT in IUAV v Benetkah. Leta 2021 je s predavanjem Od vode do narave – Pravice narave v Sloveniji povzela pomembnost vode v slovenskem kontekstu in dogajanje ob referendumu za pitno vodo. Njeno predavanje je bilo predstavljeno na mednarodni konferenci mednarodnega trienala umetnosti in okolja EK08 – Pismo za prihodnost.

The architect Marjetica Potrč is an internationally recognised artist and sculptor. In her works, she examines the issues of social space, infrastructure, and resources. Her focus is on empowering the individual and the community in which they operate, and vice versa. Marjetica Potrč initially studied architecture at the Faculty of Architecture, Ljubljana, and graduated in 1978 under the mentorship of Professor Janez Koželj. She then studied sculpture at the Academy of Fine Arts, which she completed in 1986, and two years later also completed a master's degree in sculpture under the mentorship of Professor Lujo Vodopivec.

She is a world-class artist, which was confirmed by the US weekly Newsweek in 2011, ranking Potrč among ten essential global contemporary artists. Comprising drawings, architectural case studies and public community projects, her works are on display in public collections of the Gallery of Modern Art, Ljubljana, Nordenhake Gallery, and MoMA and Guggenheim museums in New York. From 2011 to 2018, she was a professor at the HfBK University of Fine Arts Hamburg, teaching Design for the Living World, which could be described as a course on participatory practices, and also lectured at MIT. She was Associate Professor at the University of Ljubljana, Academy of Fine Art, Department of Design, she lectured at the IUAV University in Venice, Faculty of Art and Design. In 2021 she gave the lecture From Water to Nature – The Rights of Nature in Slovenia, summarising the importance of water in the Slovenian case and the developments related to the July referendum on the issue of drinking water. Her lecture was presented at the international conference, which was part of the EK08 – International Triennial of Art and Environment.

## Dela (izbor) / Works (selection)

- Nagrada Prešernovega sklada / Prešeren Fund Award, 1994
- Beneški bienale umetnosti / Venice Biennale, 1993, 2003, 2009, 2021
- Štipendija za študij in raziskovanje na New School New York / Study and research scholarship for the New School, New York, 2007
- Razstava v muzeju Guggenheim, New York, ki je bila del prestižne mednarodne nagrade za sodobno umetnost Hugo Boss, 2000 / Exhibition at the Guggenheim Museum, New York, which included prestigious Hugo Boss international contemporary art award, 2000
- Razstava v The Eli and Edythe Broad Art Museum: Soweto House with Prepaid Water Meter / Exhibition in The Eli and Edythe Broad Art Museum: Soweto House with Prepaid Water Meter, 2012
- Razstava v Hamburger Bahnhof – Museum for Contemporary Art, Berlin: Caracas: Growing Houses / Exhibition at The Hamburger Bahnhof – Museum for Contemporary Art, Berlin: Caracas: Growing Houses, 2012, 2018
- Razstava v PAMM Perez Art Museum, Miami: The School of the Forest: Miami Campus / Exhibition at The PAMM Perez Art Museum, Miami: The School of the Forest: Miami Campus, 2015
- Razstava v muzeju sodobne umetnosti Yinchuan: Yinchuan: Rural House / Exhibition at the Yinchuan Museum of Contemporary Art: Yinchuan: Rural House, 2018
- Razstava v NTU Centre for Contemporary Art, Singapore: The Earth Drawings / Exhibition at The NTU Centre for Contemporary Art, Singapore: The Earth Drawings, 2019
- Razstava v MCA Museum of Contemporary Art Australia, the 23rd Biennale of Sydney: The House of Agreement / Exhibition at The MCA Museum of Contemporary Art Australia, the 23rd Biennale of Sydney, 2022

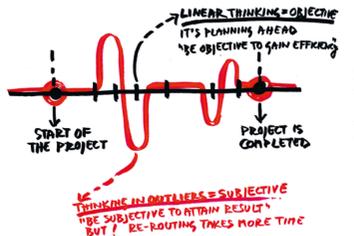
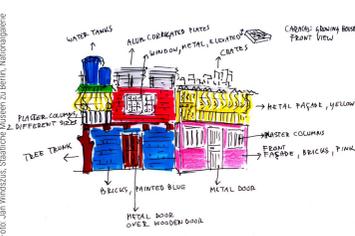
## Hiša družbenega dogovora in Risbe zemlje, 2021

V prvcu prenovljene Cukrarne se je Marjetica Potrč na skupinski razstavi Čudovitost spomina predstavila s *Hišo družbenega dogovora / The House of Social Agreement* (desno). Sestavljena je iz palic in vrvi, ki simbolizirajo medsebojne vezi določene skupnosti. Ob Hiši so bili razstavljeni diagrami Risbe zemlje. Diagram *Pletilec košar plete razlike / Basket Weaver Weaves Difference* (levo) s pripadajočo košaro iz naravnih vlaken izpostavlja izmenjavo znanja med staroselskim, naravovarstvenim in znanstvenim znanjem kot pogojem za odporno življenje za zemlji.



## Suho stranišče, 2003

*Suho stranišče / Dry Toilet* (2003) je bil skupnostni projekt, ki sta ga Marjetica Potrč in arhitektka Liyat Esakov skupaj s prebivalci soseske La Fila razvili in postavili v neformalnem delu venezuelske prestolnice Caracas, ki ni bilo oskrbovano z vodo. Suho stranišče, ki deluje brez vode, je bil poskus premisleka razmerja med infrastrukturo in arhitekturo v resnični urbani praksi v mestu, kjer približno polovica prebivalstva prejema vodo od občinskih oblasti največ dva dni na teden.



## Soweto, 2014

Projekt Soweto je bil skupnostni projekt študentov participatorne prakse *Design for the Living World*, ki ga je leta 2014 Marjetica Potrč vodila na HfBK Hamburg in prebivalcev Orlando East v Sowetu, Južna Afrika. prva risba z desne poimenovana *Notes on Participatory Design No. 16* (2014), ponazarja potek projekta.

## Caracas: Rastoči hiši / Growing Houses, 2012, 2018

Projekt je arhitekturni študijski primer dveh zgradb v neformalnega mesta v Caracasu, ki prikazuje dogovarjanje med grajeno strukturo in infrastrukturo v nenačrtovanem delu mesta. Delo je primer spontane gradnje, ki izpostavi vprašanje varnosti, oskrbovanje z vodo, elektriko in komunikacijsko infrastrukturo v pogojih, v katerih danes živi več kot pol ljudi na svetu. Neformalna arhitektura kaže sobivanje skupnosti v kontrastu z individualističnim modernim mestom.

"Spomnim se enega od prvih srečanj s prebivalci v soseski Orlando East v Sowetu. Starešine soseske so vsakemu izmed nas poddelili tradicionalno južnoafriško ime s posebnim pomenom in nam s tem simbolno dovolili bivanje in delo v soseski. To je bil eden izmed ritualov, ki je zaznamoval začetek našega bivanja tam. Drugi ritual, s katerim smo se soočili, smo poimenovali ritual tranzicije. Šlo je za akcijo čiščenja javnega prostora sredi soseske, kjer smo neko soboto dopoldne v nekaj urah skupaj s prebivalci očistili prostor, ki je bil zasmeten štirideset let. Z akcijo so prebivalci posvojili nikogaršnji, do tedaj zasmeten, nevarin in brezimnen prostor in ga poimenovali Ubuntu Park. Prostor je s tem postal orodje za spremembo soseske, saj smo med drugim skupaj s prebivalci zgradili oder za predstave in kulturne akcije." - Marjetica Potrč